

סוד הדינר הנוצץ והלב מזהב
ספור מופלא על רבי חייא ואהבת ישראל

שְׁמַעוֹן הָיָה יְהוּדִי עָנִי וְחָרוֹץ מְאֹד. חֹדֶשׁ שָׁלֹם הוּא
עָבַד קִנְיָה מִהַבּוֹקֶר וְעַד הַלַּיְלָה, וְתָמִיד הִתְפַּלֵּל
לֵה' שִׁיעֲזֹר לוֹ לְפָרִיִם אֶת יְלָדָיו בְּשִׁמְחָה.

בְּסוֹף הַחֹדֶשׁ, שִׁמְעוֹן קָבַל שָׂכָר עַל עֲמָלוֹ: דִּינָר
אֶחָד נֹוצֵץ! "הוּא הָרִים מִבֶּט לַשָּׁמַיִם וְלַחַשׁ
מִכָּל הָעוֹלָם: "תּוֹדָה לָךְ, אָבָא שְׂבַשְׁמַיִם!"

רַבִּי חֵיָא הָיָה מְגִדּוּלֵי הַחֲכָמִים. "הוּא הָיָה גָּאוֹן
בְּתוֹרָה, וְגַם הִמָּחָה הָכִי גָּדוֹל לְמַטְבְּעוֹת. יְהוּדִים
רַבִּים בָּאוּ לְהַתִּיעֵץ אֹתוֹ שְׁלֹא יִרְמוּ אוֹתָם.

שִׁמְעוֹן רָצָה לְהִיּוֹת בְּטוֹחַ שְׁהַדְיָר אֲמָתִי
וְשׁוֹה כֶּסֶף רַב. הוּא נִגַּשׁ לְרַבִּי חֲזִיא וּבִקֵּשׁ:
"כְּבוֹד הָרַב, הֲאִם הַדְיָר הַזֶּה תִּקְיִין?"

רַבִּי חֵיָא בְּדִק... אָבֵל בְּטָעוֹת לֹא שָׁם לֵב
לְפָגֶם שְׁלוֹ. "הִדְיִינָר שְׁלָךְ מְצִיָּין,
שְׁמָעוֹן!" אָמַר הָרַב, "זֶהוּ מִטְבֵּעַ טוֹב!"

אָבֵל כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוֹן הָלַךְ לִקְנוֹת לֶחֶם לִילְדָיו, הִסּוּחַר צָעֵק:
"זֶה זִיוָרָא! הַדִּינָר הַזֶּה עָשׂוּי מִנְחָשָׁת זּוֹלָה, לֹא מִזָּהָב!"
הָאוֹר כָּבֵה בְּעֵינָיו שֶׁל שָׁמְעוֹן.

שְׁמַעוֹן חֲזַר לְרַבִּי חֵיִיא בּוֹכָה וְשָׁבוֹר.
"חֲדָשׁ שָׁלֵם עֲבַדְתִּי בְּחִינָם! אֵיךְ אָבִיא אֶכֶל הַבֵּיתָה?" זַעַק בְּכָאֵב, וְהִתְחַנֵּן לִישׁוּעָה מֵה'

מה קובעת ההלכה?
במשקלי הצדק, הרב פטור לגמרי (זה נקרא "אנס").
ממחה שבדק בחנם וטעה בלי כוונה – לא חייב לשלם. כך קובע הדין.
מה יעשה הרב?

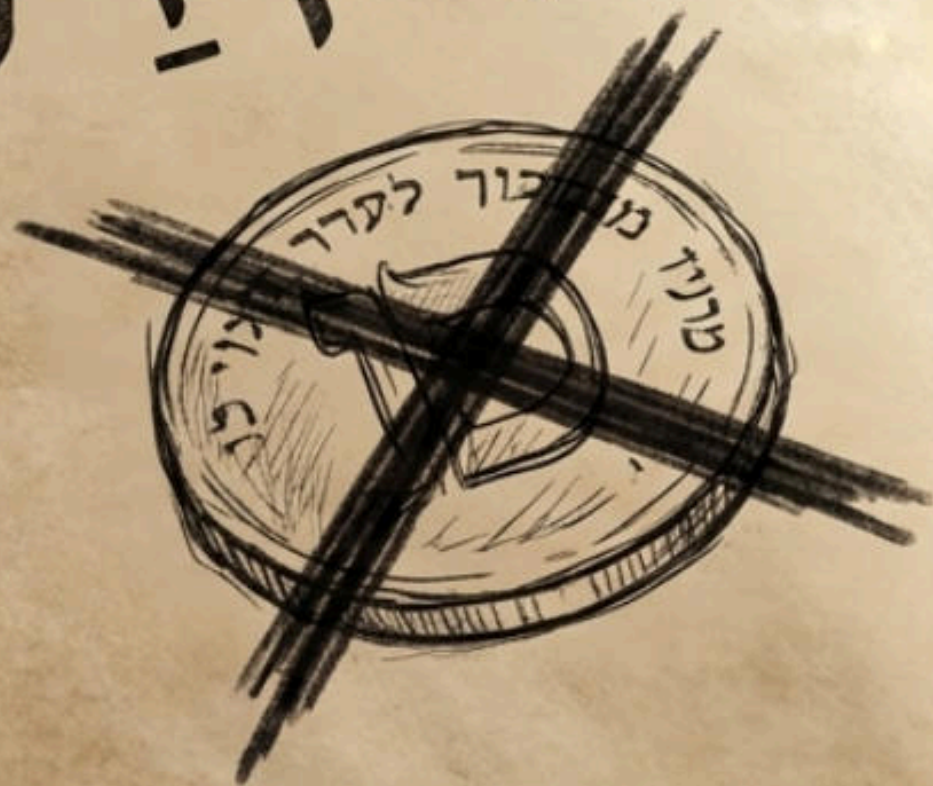

רַבִּי חַיִּיא הַבֵּיט לַשָּׁמַיִם.
הוא יָדַע שֶׁהוא לֹא חָיַב הַלְכָתִית, אֶךְ לְבוֹ הָיָה מָלֵא בְּאַהֲבַת ה' וּרְחֻמִּים גְּדוֹלִים עַל הַיְּהוּדִי הַכּוֹאֵב.

מתוך אֶרְנָקוֹ הַפֶּרָטִי, הוֹצִיא רַבִּי חֵיָא דִּינֵר זָהָב אֲמָתִי, נוֹצֵץ וְטָהוֹר.
הוא מָסַר אוֹתוֹ לְשִׁמְעוֹן בְּאֶהְבָּה. שְׂמַחַת חֵיָו שֶׁל הָעַנִּי חֲזָרָה אֵלָיו!

עֵסֶק רַע

מצוה
גדולה
בשמים

רַבִּי חֵיָא פָּתַח אֶת פְּנִקְסוֹ וְכָתַב: "הַיּוֹם עָשִׂיתִי עֵסֶק רַע."
הוּא סָפַג הַפֶּסֶד בְּעוֹלָם הַזֶּה – כִּדִּי לְזָכוֹת בַּמַּצּוֹה נִסְתַּרְתָּ וַעֲצוּמָה בַּשָּׁמַיִם!

תלמידו הצעיר של רבי חייא שאל בפליאה: "רבי! הרי התורה
פוטרת אותך לגמרי מלשלם. מדוע נתת את מיטב כספך?"

עָנָה רַבִּי חֵיָא בְּחִיּוֹךְ מֵאִיר: "יְהוּדִי שָׂאוּהֶב אֶת ה' חֵיֵב לְחַיּוֹת לְפָנַי שְׁוֹרֵת הַדִּין"
ה' מְבַקֵּשׁ שְׁנַעֲשֶׂה חֶסֶד וְנַעֲזֹר אֵף כַּאֲשֶׁר אֲנַחֲנוּ לֹא מוֹכְרֵחִים מִן הַדִּין.

לפנים
משורת הדין
איה אני יכול לעזור?

דין
מה אני חייב לעשות?

מוסר השכל, חברים מתוקים: אל תסתפקו לשאל עצמכם "מה אני חייב לעשות?"
אלא תמיד חפשו ושאלו: "איה אני יכול לעזור? כך מאירים את העולם באור של ה'!"